ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Πουλάκιν εἶχα στὸ κλουβί καὶ τὄειχα μερωμένο,
τὸ τάιζα μὲ ζάχαρι, τὸ πότιζα μὲ μόσκο.
Μοῦ σανταλίστη τὸ κλουβί καὶ μοῦφυγε τ' ἀηδόνι
κι' ὁ πουλολόγος πάει κοντὰ μὲ τὸ κλουβὶ στὸ χέρι.
—Γύρισε πίσω, βρὲ πουλί, κι' ἄλλο κλουβὶ σοῦ φτιάνω,
νὰ πλέξω ὁλόχρυσο κλουβὶ καὶ μέσα νὰ σὲ βάλω,
νὰ σὲ τάιζω ζάχαρι, νὰ σὲ ποτίζω μόσκο.
—Καὶ ποῦ θὰ βρῆς τὴ ζάχαρι καὶ ποῦ θὰ βρῆς τὸ μόσκο;
—Στὴν Πόλι πάω γιὰ ζάχαρι, στὴ Βενετιὰ γιὰ μόσκο.

***

Μὴ μὲ σκεπάζεις, οὐρανέ, μὴ μὲ πλακώνεις, χῶμα,
τί ἀκόμα δὲν ἐφόρεσα στεφάνι κ' ἀρρεβῶνα.
Γιὰ κοῦνα τὸ κεφάλι σου νὰ πέση τὸ στεφάνι,
γιὰ κοῦνα τὸ χεράκι σου νὰ πέση ἡ ἀρρεβῶνα.
Λὲν σῶμοιαζε, δὲν σῶπρεπε στὴ μαύρη γῆ νὰ λυώσης,
μὰ σῶμοιαζε καὶ σῶπρεπε καρέκλα διαμαντένια,
νὰ τρῶς, νὰ πίνης μ' ἑκατό, νὰ κραίνης μὲ διακόσιους,
νὰ βγαίνης στὸν περίπατο μὲ χίλιους πεντακόσιους.

II

Στὸν κάτω κόσμο μίσεψα, στοῦ Χάρου τὰ παλάτια,
μὲ κλαίει ἡ δόλια ἡ μάνα μου, μὲ κλαῖν' οἱ ἐδικοί μου,
μὲ κλαῖνε τ' ἀδερφάκια μου, κι' οἱ γκαρδιακοί μου φίλοι,
μὲ κλαῖν' τὰ δέντρα τῆς αὐλῆς, τὰ λούλουδα τοῦ κάμπου,
οἱ δρόμοι ποὺ σεργιάνιζα, ἡ στράτες ποὺ περοῦσα.
Μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' τὴ μάνα μου κι' ἀπὸ τοὺς ἐδι-
(κούς μου,
ἀπ' τὰ δεντρά, τὰ λούλουδα καὶ τὰ στενὰ σο-
(κάκια
μὲ κλαίει καὶ μὲ χλίβεται ἐκείνη π' ἀγαποῦσα.
Σαράντα μέρες νηστική κι' ἑξῆντα χωρὶς ὕπνο,
κι' ἀπάνω στὶς ἑξηνταδὺο ἐβγῆκε ἡ ψυχή της!

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η ΓΚΑΦΕΣ ΕΝΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ

Στὸ Ἀγγλικὸ Κοινοβούλιο ὑπῆρχε κάποτε ἕνας ρήτορ, ὀνομαζόμενος Μπόὺλ - Ρός, ὁ ὁποῖος ἔχει μείνει περίφημος γιὰ τὶς γκάφες ποὺ ἔκανε. Κάποτε, ἐνῶ γινόταν λόγος γιὰ τὸ Ἀγγλικὸ Σύνταγμα, ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου του, εἶπε, μεταξὺ ἄλλων:

—Θὰ ἔδινα τὸ μισό — τί λέω, τὸ μισό; ὅλο — τὸ Σύνταγμα, γιὰ νὰ διατηρήσω τὸ ὑπόλοιπον!

Κάποτε ἄλλοτε, ποὺ ἡ δημοσία ἀσφάλεια βρισκόταν σὲ κακὰ χάλια στὴν Ἀγγλία, ἔστειλε σὲ κάποιον φίλο του ἕνα γράμμα ποὺ τελείωνε ἔτσι:

«*Θὰ μπορέσης νὰ κρίνης πόσον ἀειοθρήνητη εἶνε ἡ κατάστασις, ὅταν μάθης ὅτι σοῦ γράφω αὐτὸ τὸ γράμμα κρατῶντας στὸ ἕνα χέρι ἕνα πιστόλι καὶ στὸ ἄλλο ἕνα σπαθί!*...»

Ἄλλοτε πάλιν, σ' ἕναν πύρινο λόγο ποὺ ἔβγαλε στὴ Βουλή, κατεφέρθη ἐναντίον τῶν ἔργων «ἑνὸς *ἀνωνύμου* συγγραφέως *ὀνομαζομένου*... Ἰουνίου...». Σ' ἄλλον λόγο του εἶπε τὴν ἑξῆς μοναδικὴ στὰ ἱστορικὰ φράσι:

—Καταγγέλλω στὸ λαὸ τὴν ἀτασία αὐτὴ πολιτικὴ φατρία, ποὺ... γυρίζει τὴ ράχι στὸν ἑαυτό της!...

—Τὸ... ἄρμα τοῦ κράτους... πάει ἐπί... ἡφαιστείου! φώναξε ὁ Μπόὺλ - Ρὸς σὲ κάποια ἄλλη συνεδρίασι τῆς Βουλῆς.

Καί, γιὰ νὰ τελειώνουμε, ἀξίζει ν' ἀναφέρουμε τὴν ὑπέροχη αὐτὴ ἀποστροφή του σὲ μιὰ θυελλώδη συνεδρίασι τῆς Βουλῆς:

—Δὲν μπορῶ νὰ ἐννοήσω κύριοι, γιατὶ οἱ ἀντίπαλοί μας ἀναφέρουν συνεχῶς στοὺς λόγους των ὅτι ἔχουμε ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τῆς «Μελλούσης Γενεᾶς»... Τί ὑποχρεώσεις μποροῦμε νἄχουμε, παρακαλῶ; Τί ἔκαμε ὥς τώρα αὐτὴ ἡ Μέλλουσα Γενεὰ γιὰ μᾶς;!!...

Κι' ἐνῶ αὐτὸς διοικοῦσε μὲ φρόνησι καὶ μὲ ἐπιδεξιότητα τὴν αὐτοκρατορία, ὁ Μιχαὴλ ἔκανε μιὰ ἐντελῶς τρελλὴ ζωή. Ξόδευε ἀσυλλόγιστα τὰ χρήματα ποὺ εἶχαν συγκεντρώσει στὸ θησαυροφυλάκιο τῆς αὐτοκρατορίας οἱ γονεῖς του καὶ κατέλησσε τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ τὸ πάθος του γιὰ τὶς ἱπποδρομίες καὶ μὲ τὰ γλέντια του. Ὅταν διασκέδαζε, δὲν ἐννοοῦσε ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ τὸν ἐνοχλοῦν. Ἔτσι, μιὰ μέρα ποὺ βρισκόταν στὸν Ἱππόδρομο, ἕνας ἀπεσταλμένος τοῦ Βάρδα ἔφτασε λαχανιασμένος καὶ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι οἱ Ἄραβες εἶχαν εἰσβάλει στὶς Ἀσιατικὲς ἐπαρχίες τῆς αὐτοκρατορίας.

—Τί θράσος!... φώναξε τότε ὁ αὐτοκράτωρ. Ἔρχονται καὶ μοῦ μιλοῦν γιὰ τέτοια πράγματα, τὴ στιγμὴ ποὺ εἶμαι ἀπασχολημένος μὲ μιὰ ἱπποδρομία ὑψίστης σημασίας καὶ ποὺ τὸ ζήτημα εἶνε νὰ μάθω ἂν τὸ ἅρμα ποὺ βρίσκεται δεξιὰ θὰ νικήση!...

Ἐπίσης μεταξὺ τῶν συνόρων τῆς Κιλικίας καὶ τῆς πρωτευούσης εἶχε ἐγκατασταθῆ ἕνα σύστημα φωτεινῶν σημάτων, ἕνα εἶδος ὀπτικοῦ τηλεγράφου, χάρις στὸ ὁποῖο μαθαινόντουσαν γρήγορα στὴν πρωτεύουσα ἡ κινήσεις τῶν ἐπιδρομέων Ἀράβων. Ὁ Μιχαὴλ λοιπὸν διέταξε νὰ τὰ καταστρέψουν τὰ σήματα αὐτά, γιὰ νὰ μὴν ἀναγγέλλονται θλιβερὲς εἰδήσεις κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ μελαγχολεῖ ἔτσι ὁ λαός...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: *Ἡ συνέχεια.*

ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΤΟ ΚΑΠΡΙΤΣΙΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσαν στὴ Βαβυλῶνα δυὸ ἄνθρωποι ξακουσμένοι σ' ὅλο τὸ βασίλειο, ὁ σοφὸς Ἀμπουσινὰ κι' ὁ χαμάλης Ἀμρέχ.

Ὁ χαμάλης αὐτὸς ἦταν ἕνας σωστὸς γίγαντας προικισμένος ἀπ' τὴ φύσι μὲ ἀφάνταστη δύναμι, κι' ὅλοι στὴν πόλι δὲν μιλοῦσαν παρὰ γιὰ τὰ θαυμαστά του κατορθώματα.

Ὁ Σουλτάνος, ἀκούοντας γιὰ γίνεται τόσος λόγος γι' αὐτόν, θέλησε νὰ τὸν ἰδῆ καὶ μιὰ μέρα τὸν προσκάλεσε στὸ παλάτι του, ὅπου τὸν δέχτηκε καθισμένος ἀπάνω σ' ἕνα θρόνο ζαφειρένιο, ἔχοντας ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά του τὸ Βεζύρη κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ σοφὸ Ἀμπουσινά.

—Ἀμρέχ, τοῦ εἶπε ὁ Σουλτάνος, τὴν ξέρεις τὴν κλειστὴ πύλη τοῦ κάστρου; Εἶνε κλειστὴ ἀπὸ χρόνια καὶ καμωμένη ἀπὸ κέδρινα ξύλα. Βαστιέται γερὰ μὲ σιδερένια δοχάρια. Ἂν μπορέσης νὰ τὴν ἀνοίξης, θὰ σοῦ δώσω χίλια φλουριά...

Ὁ χαμάλης ἐδέχτηκε τὴ συμφωνία καί, πηγαίνοντας τὴν ἴδια ὥρα στὴν πύλη, τῆς ἔδωκε μιὰ δυνατὴ σπρωξιὰ μὲ τὶς πλάτες του. Τὰ ξύλα τρίξανε, τὸ σίδερο λύγισε κι' ἡ πύλη ἄνοιξε!...

Ὁ Σουλτάνος ἔμεινε κατάπληκτος μὲ τὸ κατόρθωμά του αὐτὸ καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἀμρέχ, μέσα στὸν μπαξὲ τοῦ παλατιοῦ μου ἔχω ἕναν πύργο χάλκινο, τριάντα πῆχες ψηλόν. Ἂν μπορέσης νὰ τὸν κουνήσης ἀπ' τὴ θέσι του, θὰ σοῦ χαρίσω κάτι πιὸ ἀκριβὸ κι' ἀπὸ τ' ἀκριβώτερα πετράδια τοῦ κόσμου, τὴν Ἀϊχᾶ, τὴν ὀμορφότερη σκλάβα μου...

Ὁ χαμάλης, χωρὶς νὰ χάση καιρό, ἔζωσε τὸν πύργο ἀπὸ γύρω μὲ ἀτσαλένια σχοινιὰ κι' ἀρπάζοντάς τα ἔπειτα μὲ τὰ δυὸ του χέρια τὰ τράβηξε τόσο δυνατά, ποὺ λύγισε τὸν πύργο πρὸς τὴ γῆ!... Σὰν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτό, τὸν ξεκόλλησε ἀπ' τὸ βράχο ὅπου εἶχε θεμελιωθῆ μὲ λυωμένο μολύβι καὶ τὸν σήκωσε ἀπάνω στὶς πλάτες του...

Ὁ Σουλτάνος, μόλις τὄμαθε αὐτό, στενοχωρέθηκε πολύ, γιατὶ ἀγαποῦσε τὴν Ἀϊχᾶ καὶ δὲν περίμενε πὼς θὰ βρισκόταν ποτὲ ἄνθρωπος νὰ μετακινήση τὸν πύργο.

Ὁ σοφὸς Ἀμπουσινὰ διάβασε ἀμέσως στὴν ψυχὴ τοῦ κυρίου του τὴ θλίψη του γιὰ τὸ χάσιμο τῆς ὄμορφης σκλάβας καὶ θέλησε νὰ προλάβη τὸ κακό. Ἔβγαλε λοιπὸν ἀπ' τὸν κόρφο του μιὰ μικρὴ σακκοῦλα ἀπὸ τριανταφυλλόχρωμο μετάξι κι' ἀφοῦ τὴν ἔβαλε στὴ μέση τοῦ δρόμου εἶπε στὸν Ἀμρέχ:

—Θὰ σὲ δοκιμάσουμε ἀκόμα μιὰ φορὰ κι' ἂν βγῆς καὶ πάλι νικητής, θὰ σοῦ χαρίσω τὸ δαχτυλίδι μου, ἕνα πολύτιμο φυλαχτό, μὲ τὸ ὁποῖο μπορεῖς νὰ προστάζης ὅλα τὰ πνεύματα καὶ νὰ γίνης ἰσχυρότερος ἀπὸ κάθε βασιλιᾶ. Ἂν ὅμως ἀποτύχης, θὰ χάσης τὴν Ἀϊχᾶ ποὺ κέρδισες. Σὲ προσκαλῶ νὰ μετακινήσης αὐτὴ τὴ σακκοῦλα ἀπ' τὸ δρόμο.

Ὁ χαμάλης ἔφερε μὲ σεβασμὸ τὸ χέρι ἀπ' τὸ στόμα στὸ μέτωπό του κι' ἀπάντησε:

—Ὁ σοφὸς Ἀμπουσινὰ θέλει, χωρὶς ἄλλο, νὰ χοροιδέψη μὲ τὸ φτωχὸ Ἀμρέχ...

—Ἐγὼ πάντα σοβαρολογῶ, εἶπε ὁ σοφός. Μήπως δὲν τολμᾶς νὰ δεχτῆς τὸ στοίχημά μου;...

—Τὸ δέχομαι, εἶπε ὁ Ἀμρέχ, καί, ζυγώνοντας πρὸς τὸ μέρος τῆς σακκοῦλας, τὴν ἄγγισε ἐλαφρὰ μὲ τὸ ἕνα του δάχτυλο. Ἐκείνη ὅμως δὲν ἐκινήθηκε καθόλου ἀπ' τὴ θέσι της. Τότε ὁ Ἀμρέχ τὴν ἄδραξε μὲ τὰ δυὸ χέρια μαζί, μὰ τοῦ κάκου. Ἔπειτα ξαπλώθηκε στὴ γῆ, ἀκούμπησε στὸ βράχο γιὰ νὰ τὴν σπρώξη μὲ τὰ πελώρια πόδια του, ἔδωκε, πῆρε, μὰ τίποτε!... Ἡ μικρὴ σακκοῦλα δὲν εἶχε μετακινηθῆ οὔτε μιὰ τρίχα ἀπὸ τὴ θέσι της.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ ὡρῶν ἀνόφελους ἀγῶνες, ὁ γίγαντας, μουσκεμένος ἀπ' τὸν ἱδρῶτα καὶ κομμένος ἀπ' τὴν κούρασι, ἄφησε ἕνα ἀπελπισμένο βογγητό.

—Δὲν μπορῶ ἄλλο, φώναξε. Προτιμῶ νὰ χάσω τὴν περίφημη Ἀϊχᾶ, ποὺ οὔτε τὴν ξέρω καθόλου, παρὰ νὰ σκάσω μ' αὐτὴ τὴ σακκοῦλα τοῦ διαβόλου. Πές μου ὅμως, σοφὲ Ἀμπουσινά, τί ἔχει μέσα κι' εἶνε τόσο βαρειά, κι' ἐγὼ σοῦ χαρίζω τὰ χίλια φλουριὰ ποὺ μοῦδωσε ὁ Σουλτάνος.

—Κράτα τοὺς παράδες σου, τοῦ ἀπάντησε ὁ σοφός, καὶ μάθε πὼς καμμιὰ δύναμι τοῦ κόσμου δὲν μπορεῖ νὰ τὰ βάλη μ' αὐτὴ τὴ μεταξένια σακκοῦλα, γιατὶ κλείνει μέσα της τὸ «καπρίτσιο τῆς γυναίκας»

—Μὰ τὸν Ἀλλάχ! Ἔχεις δίκιο, φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Σουλτάνος. Ἐγὼ εἶμαι σήμερα ὁ δυνατώτερος μονάρχης τοῦ κόσμου. Ἐξουσιάζω πενταχόσες χιλιάδες στρατιῶτες, ἐκυρίεψα δέκα ξένες ἐπαρχίες, ἐγκρέμισα ἑκατὸ ἐχθρικὰ φρούρια, ἔρριξα κάτω βουνά, ἄδειασα ποτάμια, ἀλλὰ ποτὲ δὲν μπόρεσα νὰ κάμω τὴν Ἀϊχᾶ νὰ βάλη γαλάζιο φόρεμα, ὅταν αὐτὴ ἤθελε νὰ φορέση πράσινο!...

Κι' ἔτσι ὁ Σουλτάνος, μὲ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ σοφοῦ Ἀμπουσινὰ κράτησε κοντά του τὴν ὄμορφη σκλάβα του...